

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

393.9

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Halotti tor a Fecske-utcában.

Forrás:

Pesti napló

Bp.

1913 III/14

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Halotti tor a Fecske-utcában.

(Saját tudósítónktól.) A Józsefvárosnak a Népszínház-utca és Baross-utca közé eső része tele van legérdekesebb és legromantikusabb utcákkal. Apró földszintes házak, kicsi, piszkos üzletek változtatják egymást, minden utcasarcon kávé- vagy pálinkamérés jellegzetes üvegablaka ötlük az ember szemébe. A jasszok, a rikkancsok és különböző kétes életű és foglalkozású emberek lakóhelye ez a városrész. Valami különös hangulata és képe van ennek a fertálynak, mintha emberei, erkölcei, szokásai egészen mások volnának, mint a főváros többi részében. Szokatlan és meglepő dolgokat talál ott az ember, titkokat, rejtelmeket és új vonásokat a mi szép Budapestünk arcképéhez.

Ezeknek a csodás és furcsa utcáknak minden napra akad egy-egy új szenzációja. Ilyen szenzációja volt legutóbb a Fecske-utcának. A sok zöldre, sárgára, kékre festett földszintes viskó közül büszkén emelkedik ki a huszonnégyes számú ház, talán az egyetlen kétemeletes épület, az egész utcában. A kaputól balra két lépcsővel az utca felett, szűk, piszkos boltajtó van. Éppen kinyílik és két cigánylány mosóteknővel kezükben lépnek ki, a teknőben pedig fakó, lehetetlen színekkel tarkázott rongyok uszálnak. A piszkos boltelhelyiségben cigányok laknak, akik e héten három napon át tort ültek kis gyermek holtteste mellett.

Megkérdezzük a házmesternét, egy bizalmatlan-kodó, erőszakosnak látszó, tipikus pesti házmester-asszonyt, hogy kik ezek a cigányok.

— Ezek, kérem székely emberek — mondja.

— De hiszen ezek cigányok.

— Hát igen, székely cigányok.

A boltajtásos sötét helyiségben, közel huszonöt ember, asszony, gyerek üldögél a földön. A szoba egyetlen butora a tüzhely, amelyen ütött-kopott fazékban rotyog valami. A helyiség mélyében halomra hánytán szalmazsák, amit éjjelenként kiterítenek a padlóra. Három család él ebben a boltban és tizennégy korona hatvan fillért fizetnek hetenként a lakásért.

Az egyik sarokban még egy csomó fües üveg emelkedtet a torra, az egyik csupasz, kopott falon pedig még ott lóg a feszület, a temetési szertartás maradéka.

A halott, aki felett tort ültek, hatéves kislány volt. Hétfőn halt meg, koporsóba tették és a szoba közepén felravalozták. Fejénél — a fal mellett — oltárt állítottak fel, és ez előtt az oltár előtt folyt le a beszentelés.

Amikor a pap elment, leült a kis koporsó körül az egész család és a másik két család minden tagja és ott ültek estig. Addigra megfőtt a halotti lakoma és megkezdték a tort. Hétfőn délután kezdődött és szerdán délután a temetés idején végződött a nagy tor. Két nap és két éjjel folyton ittak és énekeltek a gyászoló rokonok, ott a szegény kislány koporsója körül.

Megkérdeztük az egyik idősebb embert, hogy miért ültek tort itt, a főváros közepén.

— Mi székely emberek vagyunk — mondta egyik feketeképű öreg — és ha el is szakadtunk hozulról, azért szokásainkat megtartjuk. Nem temettük el tor nélkül a kislányt, mert nagyon szeretjük és mert akkor nem feküdt volna nyugodtan sirjában. Két napig sirattuk ivás és éneklés közben és most már visszatérünk a rendes munkához.

Kissé bizonytalanul állott lábán az öreg, hiszen még nem régen volt a temetés.

— Hát miből élnek maguk itt a fővárosban?

— Árulunk mi mindenfélét. Varottast, szőtetest, kendőket, szőnyeget. Háznál-házra járunk és bemegyünk a lakásokba. Aztán kapunk kis pénzt házalásról is.

— Vannak még itt mások is a maguk vidékéről?

— Nincsenek Budapesten arról a vidékről, más vidékről valókkal pedig nem érintkezünk.

Elbucszunk, kimentünk és ismét a szigorú házmesternéhez fordultunk. Kérdeztük ezekről a különös emberekről, de nem kaptunk feleletet.

— Aztán pontosan fizetik a bért — kérdeztük végül.

— Hogyan fizetnék, hiszen mind földesur odahaza — robbant ki a házmesterből a pesti irigység.

Elmenőben még egyszer benéztünk a lakásba az ajtón keresztül. A szoba közepén állott a teknő a földön, két leány térdelt mellette és szorgalmasan dörzsölte az ócska rongyokat. Azon a helyen állott nemrég az apró koporsó...